

INFuture 2017: INTEGRATING ICT IN SOCIETY

Iana Atanassova, Wajdi Zaghouni, Bruno Kragić, Kuldar Aas, Hrvoje Stančić i Sanja Seljan (ur.). Department of Information and Communication Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, Zagreb 2017., str. 339.

Šesta međunarodna konferencija niza *The Future of Information Sciences (INFuture)*, naslovljena *INFuture 2017: Integrating ICT in Society* (<http://infoz.ffzg.hr/infuture/2017/>) održana je od 8. do 10. studenog 2017. godine u hotelu Westin u Zagrebu, u organizaciji Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža, te pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te Središnjega državnoga ureda za razvoj digitalnoga društva.

Međunarodna konferencija *INFuture* održava se svake dvije godine s odabranom, aktualnom temom. Prva konferencija održana je 2007. godine i do danas ih je sveukupno održano šest. Temeljni je cilj konferencije okupiti stručnjake iz domaćih i međunarodnih akademskih institucija, instituta, istraživačkih centara, tijela državne i javne uprave, agencija i gospodarstva kako bi se stvorila platforma koja omogućuje razmjenu teorijskih postavki i praktičnih iskustava te potiče novu suradnju. *INFuture* konferencija okuplja stručnjake iz informacijskih, komunikacijskih i srodnih znanosti, propitujući način na koji informacijske i komunikacijske tehnologije utječu na razvoj društva, obrazovanja, poslovanja, rasonode i drugih aspekata društva.

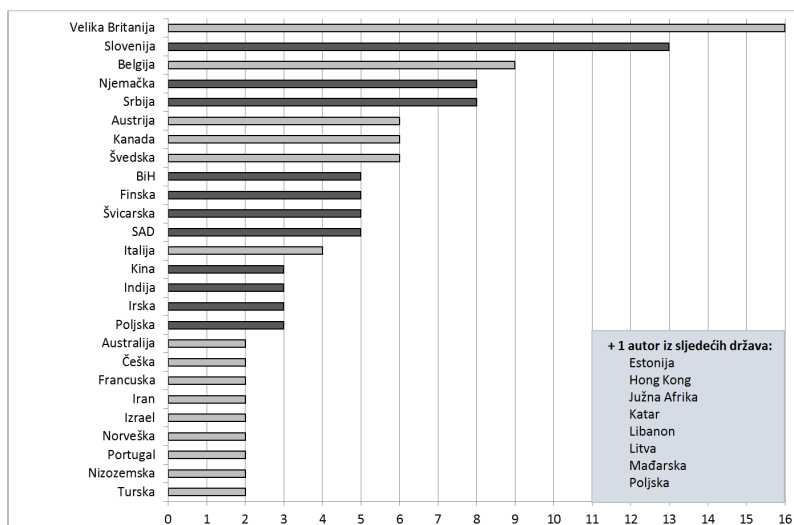
Konferencija ima međunarodno uredništvo, koje provodi međunarodnu dvostruko slijepu recenziju radova koji su indeksirani u EBSCO bazama podataka, te aktivno radi na uključivanju u druge relevantne baze podataka. Svim radovima s posljednjih dviju konferencija dodijeljen je DOI broj. Zbornici konferencije tiskani su u obliku zbornika i CD-a u izdanju Zavoda za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a ujedno su mrežno dostupni na stranici konferencije, poštujući princip otvorenoga pristupa.

Dosadašnje *INFuture* konferencije nosile su sljedeće teme i imale sljedeće suorganizatore i/ili pokrovitelje:

- *INFuture 2007: Digital Information and Heritage*
- *INFuture 2009: Digital Resources and Knowledge Sharing*, u suorganizaciji s IBM-om Hrvatska

- *INFuture 2011: Information Sciences and e-Society*, uz pokroviteljstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
- *INFuture 2013: Information Governance*, uz pokroviteljstvo gradonačelnika Grada Zagreba i Predsjednika Republike Hrvatske
- *INFuture 2015: e-Institutions – Openness, Accessibility, and Preservation*
- *INFuture 2017: Integrating ICT in Society*, u suorganizaciji s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža i uz pokroviteljstvo Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te Središnjega državnoga ureda za razvoj digitalnoga društva.

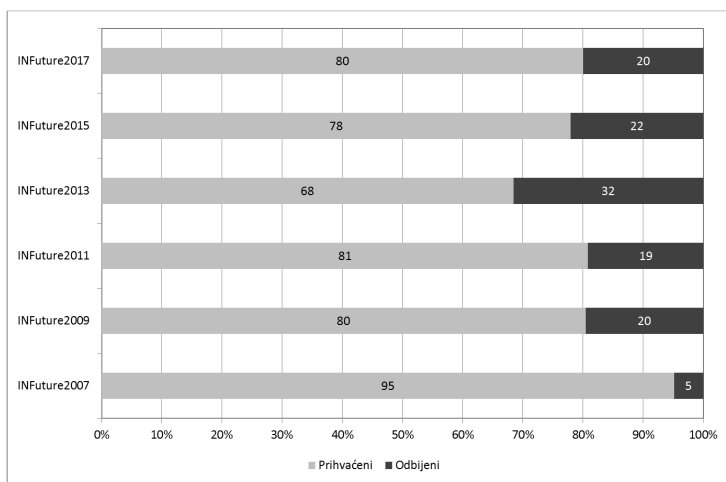
U dosadašnjih deset godina na konferencijama *INFuturea* sudjelovalo je više od 1000 sudionika. U šest zbornika objavljeno je 313 radova, 620 autora iz 35 zemalja, razvrstanih u 45 tematskih cjelina (slika 1).

Slika 1. Broj stranih autora (n=134) i zemlje iz kojih dolaze (n=34)

Iako je broj prijavljenih radova na svaku konferenciju varirao, u prosjeku ih se na svaku konferenciju prijavilo 56. Nakon međunarodnoga dvostruko slijepoga recenzijskoga postupka neki radovi nisu bili prihvaćeni za izlaganje i objavu u zborniku. Ako se izuzme konferencija *INFuture 2007*,¹ postotak radova koji nisu prihvaćeni iznosi 22,5% (slika 2).

¹ Službeni jezik konferencije je engleski. Jedino je prva, *INFuture 2007* konferencija, imala radove dijelom na hrvatskom, a dijelom na engleskom jeziku pa su recenzenti za radove na hrvatskom jeziku nužno bili iz Hrvatske.

Slika 2. Odnos prihvaćenih i odbijenih radova nakon recenzijskoga postupka

Osim redovnih izlaganja prihvaćenih radova na *INFuture* konferencijama, održani su i okrugli stolovi, radionice koje su bile dio konferencije ili su joj prethodile kao zasebna, ali ipak povezana događanja, prikazi projekata te izlaganja i prezentacije kompanija i sponzora, s ciljem uspostavljanja suradnje između akademske zajednice, industrije i institucija na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Na konferenciji *INFuture 2017: Integrating ICT in Society* održana su 33 izlaganja 65 autora. Pozvani izlagači bili su iz Estonije, Katara, Francuske i Hrvatske. Konferenciju su sponzorski podržali SV grupa, Microcop, Ericsson Nikola Tesla, Turistička zajednica grada Zagreba i medijski ideje.hr. Teme izlaganja protezale su se kroz različite aspekte integracije informacijskih i komunikacijskih tehnologija u društvo, a bile su organizirane u deset tematskih cjelina: 1. E-uprava i e-poslovanje, 2. E-zdravstvo, 3. Interakcija čovjek–računalo i jezične tehnologije, 4. Digitalizacija, upravljanje zapisima i digitalno očuvanje, 5. Upravljanje osobnim digitalnim informacijama, 6. E-znanost, 7. E-baština (Her.IT.age), 8. IKT² u društveno-korisnom učenju, 9. Integracija IKT-a u obrazovanju, 10. E-enciklopedije.

U nastavku slijedi kratak prikaz tema kojima su se autori bavili, redosljedom pojavljivanja tematskih cjelina (poglavlja) u zborniku. Radovi pozvanih izlagača bavili su se pitanjima budućnosti digitaliziranoga društva (Aas i Gršić), jezičnih tehnologija i društvenih medija (Zaghoulani), dohvaćanja informacija i semantičkoga anotiranja (Atanassova) te budućnošću enciklopedija u digitalnom dobu (Kragić). Poglavlje *Interakcija čovjek–računalo i jezične tehnologije* razrađuje pitanja strojnoga prevođenja (Brkić Bakarić, Babić, Dajak i Manojlović), lokalizaciju videoigara (Seljan

² Informacijske i komunikacijske tehnologije

i Katalinić) i usporednu analizu uređaja za pohranu podataka koji se pojavljuju u *fantasy* filmovima sa stvarno postojećim (Bebić). Poglavlje *E-znanost* analizira teme obrazovanja digitalnih lingvista u kontekstu poslovanja EU-a (Bago, Mikelić Preradović, Boras i Ljubešić) i upravljanja životnim ciklusom podataka istraživanja u Švicarskoj (Makhlouf-Shabou). Poglavlje *Digitalizacija, upravljanje zapisima i digitalno očuvanje* počinje s prijedlogom rješenja za dugoročno očuvanje valjanosti digitalnih potpisa utemeljeno na tehnologiji ulančanih blokova (engl. *blockchain*) (Bralić, Kuleš i Stančić) te se usredotočuje na očuvanje prostornih informacija (Samuelsson), digitalnoga arhivskoga informacijskoga sustava (Rajh) i digitalnih zapisa u kontekstu e-usluga u Švedskoj (Hellmer).

Upravljanje osobnim digitalnim informacijama poglavlje je s jednim radom o stvaranju suvremenih osobnih arhiva kojim se jasno pokazuje novost ove teme (Rajh). *E-enciklopedija* najveće je poglavlje. Prvo se usredotočuje na epistemološku vrijednost suvremenih enciklopedijskih projekata (Smolčić, Tolj i Jecić), enciklopedijsko znanje kao semantički resurs (Orešković, Kurtović Budja i Essert), slovački projekt *e-Belinea* (Šrámková, Šrámek i Tomová), online enciklopedije za djecu i mlade (Kraus, Jermen i Jecić) te razvoj tematskoga portala Znameniti.hr (Crnković, Juričić i Starčević Stančić), a zatim na mrežne rječnike za znakovne jezike (Majetić i Bago) i azijske jezike (Janjić, Požega, Poljak, Librenjak i Kocijan) i nedavno razvijen mrežni rječnik *Mrežnik* (Hudeček i Mihaljević).

Slijedi poglavlje *E-baština (Her.IT.age)*, u kojem se prezentira usluga za promociju povijesne i kulturne baštine te turizma (Makhlouf-Shabou i Sokhn), a potom slijedi istraživanje ekonomije pamćenja u području kulturne baštine (Lemić, Mijoč i Filipović). Poglavlje *E-uprava i e-poslovanje* usmjereno je na pitanja internetske sigurnosti (Vrana) i kibernetičke napade na kritičnu infrastrukturu (Domović). Poglavlje *E-zdravstvo*, koje se kao tematska cjelina prvi put pojavilo na konferenciji *INFuture 2015*, istražuje kako se digitalna tehnologija može koristiti za dobivanje više informacija o bolovima u donjem dijelu leđa (Berković-Šubić, Hofmann i Vužem), a poglavlje *IKT u društveno-korisnom učenju* predstavlja projekt razvijen tijekom *Europe engage* studentskoga angažmana (Semenski, Harte i Mikelić Preradović), razmatrajući utjecaj blokiranja oglasa na mrežnu industriju oglašavanja (Ivanjko i Bezjak). Posljednje poglavlje, *Integracija IKT-a u obrazovanje*, istražuje iskustva učenja IKT-a u visokom obrazovanju (Miljko, Jurčić i Marušić), stvaranja materijala za učenje utemeljenoga na igrama (Mihaljević) i konačno prikazuje aplikaciju učenja utemeljenu na kriptografiji (Juričić, Hanser i Smrekar).

U okviru konferencije održana je i cjelodnevna radionica pod nazivom *The data dilemma: a risk or an asset?* u organizaciji Europske udruge za bankarstvo i financijsku povijest (European Association for Banking and Financial History's, EABH). Na radionici su obrađivane teme vezane uz rizike u upravljanju i kontroli

podataka u području financija (Engvall), podatke kao stratešku imovinu važnu za politike centralnih banaka (Nymand), ekonomsku politiku i veliku količinu podataka (engl. *big data*) (Pisani i Booth), revoluciju uzrokovanu zahvatom velike količine podataka (Riva), sigurno dugoročno očuvanje financijskih zapisa tehnologijom PIQL filma (Hinić), privatnost, povjerljivost, sigurnost i zaštitu korisnika (Ákos), analizu arhivskih zapisa o cijeni zlata (O'Connor), odnos malih i velikih količina podataka (Comanescu) te tema vezana uz pet velikih izazova digitalne okoline i ulogu arhivista u njima (Moss).

HRVOJE STANČIĆ, SANJA SELJAN

